

EDUSKUNNAN  
MAA- JA METSÄTALOUSVALIOKUNTA

Helsingissä  
12 päivänä huhtikuuta 1994  
Lausunto n:o 1

*Valtiovarainvaliokunnalle*

Eduskunta on lähettäessään 25 päivänä maaliskuuta 1994 hallituksen esityksen n:o 27 laiksi maidon, sianlihan ja viljan vientikustannusmaksusta annetun lain 7 §:n muuttamisesta valtiovarainvaliokuntaan valmistelevasti käsiteltäväksi samalla määrännyt, että maa- ja metsätalousvaliokunnan on annettava asiasta lausuntonsa valtiovarainvaliokunnalle.

Asian johdosta ovat valiokunnassa olleet kuultavina maatalousneuvos Seppo Hassinen maa- ja metsätalousministeriöstä, budjettisihteerinä Elina Selinheimo valtiovarainministeriöstä ja johtokunnan sihteerinä Tage Ginström Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbundista. Lisäksi Maa- ja metsätaloustuottajain Keskusliitto on antanut kirjallisen asiantuntijalausunnon.

Hallituksen esityksessä ehdotetaan sianlihan vientikustannusmaksua alennettavaksi kultakin teurastamoliikkeen harjoittajan teurastaman sian lihakilolta 100 pennistä 30 penniin, jos ruho painaa yli 76 kiloa ja enintään 80 kiloa, ja 150 pennistä 30 penniin, jos ruho painaa yli 80 kiloa. Vientikustannusmaksulla katetaan maataloustuottajien osuutta maataloustuotteiden vienti-

kustannuksista. Ehdotettu laki on tarkoitettu tulemaan voimaan välittömästi eduskunnan hyväksyttyä esityksen. Sianlihan vientikustannusmaksun alentaminen on saatettu voimaan valtioneuvoston päätöksellä 21 päivänä maaliskuuta 1994.

Valiokunta toteaa, että vientikustannusmaksun alentamisen voimaantuloajankohtaa on erityisesti perusteltu elintarvikealan työtaistelutoimenpiteiden laajenemisella työsuoluksi. Työsulku alkoi kuitenkin 10 päivänä maaliskuuta 1994 ja hätäteurastuksiin jouduttiin jo seuraavalla viikolla. Valiokunta esittääkin valtiovarainvaliokunnan tutkittavaksi, että mietinnössä edellytetäisiin vientikustannusmaksun alentamista jo 14 päivästä maaliskuuta 1994 lukien.

Hallituksen esityksessä mainituista syistä ja saadun selvityksen perusteella valiokunta pitää lakiehdotusta tarpeellisena ja puoltaa sen hyväksymistä edellä mainitulla huomautuksella.

Maa- ja metsätalousvaliokunta esittää kunnioittaen lausuntonaan,

*että lakiehdotus hyväksyttäisiin muutattomana.*

Asian ratkaisevaan käsittelyyn valiokunnassa ovat ottaneet osaa varapuheenjohtaja Iivari, jäsenet Järvilahti, Kalli, Koski, Lahikainen, Ollila,

Pulliainen, Rajamäki, Rinne, Saario ja Westerlund sekä varajäsen Puhakka.

**Eriäviä mielipiteitä**

**I**

Sianlihan markkinoimismaksun poistamisesta jo päättyneellä elintarvikealan lakolla perustellen on uskomaton. Lakkoon liittyvät häiriöt ja niiden korvaamisen voi ymmärtää, mutta kun kysymyksessä on pysyvä 40 miljoonan markan

ylituotannon markkinoimismaksun poistaminen tällä perusteella, ei sitä voi hyväksyä.

Erityisesti viljan ylituotannosta aiheutuva tuottajien vientivastuu on noussut rajusti. Kotieläintuottajien vastuu on erityisesti painottunut

liikaa. Sianlihantuottajien vastuiden poisto merkitsee tietysti ylituotannon seurausten hoitamista muiden toimesta. Samoin painorajoituksiin tulevat muutokset merkitsevät sianlihan ylituotannon kasvua ja edelleen tänä vuonna vientituen kasvua.

Hallituksen nopea reagointi ja halu järjestää merkittävä lisätulo suurehkoille sianlihantuotta-

jille on huomionarvoista saman hallituksen ollessa totaalisen piittaamaton toimeentulovaikeuksissa ja ahdingossa elävien ihmisten asemasta.

Katsommekin,

*että valiokunnan olisi tullut lausuntoon esittää hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämistä.*

Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 1994

**Kari Rajamäki**  
**Erja Lahikainen**

**Heikki Rinne**  
**Ulpu Iivari**

## II

Hallituksen ehdotus korvata elintarvikealan lakon ja työsulun sianlihantuottajille aiheuttamat taloudelliset vahingot johtaa väistämättä vientikustannusmaksujen tuoton alenemiseen jopa 40 miljoonalla markalla ja sianlihan tarjonnan lisääntymiseen vähintään 4,5 miljoonalla kilolla. Näin syntyvä liikatuotanto aiheuttaa virheinvestointeja sekä vääristää vastuusuhteita maatalouden sisällä. Kun työtaistelun vahingot voi-

taisiin korvata tuottajille ilman edellä kuvatun kaltaista seurausvaikutusta, tulisi hallituksen esitys hylätä.

Katsonkin,

*että valiokunnan olisi tullut lausuntoon esittää hallituksen esitykseen sisältyvän lakiehdotuksen hylkäämistä.*

Helsingissä 12 päivänä huhtikuuta 1994

**Väinö Saario**